

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2007-2-216 (İlk İnceleme)
Karar Sayısı : 07-92/1175-459
Karar Tarihi : 27.12.2007

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 Başkan : Prof.Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, M.Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN,
Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖR : Fatma GÖZLÜKAYA ANGI

**C. BAŞVURUDA
BULUNAN**

20 : - MÜYA-BİR Bağlantılı Hak Sahibi Fonogram
Yapımcıları Meslek Birliği
Ömer Avni Mahallesi İnönü Cad. Üçler Apt. No: 20/12
D:3 34427 Beyoğlu İstanbul

D. HAKKINDA İLK İNCELEME

YAPILANLAR

30 : - MESAM Türkiye Musiki Eseri Sahipleri Meslek Birliği
Sıracevizler Cad. Esen Sok. Saruhan Plaza No:6 K:6
Bomonti Şişli İstanbul
- MSG Musiki Eseri Sahipleri Grubu Meslek Birliği
Barbaros Bulvarı Dr. Orhan Birman İş Merkezi No:149
K:1 Beşiktaş İstanbul
- MÜYAP Bağlantılı Hak Sahibi Fonogram Yapımcıları
Meslek Birliği
Kuloğlu Mah. Turnacıbaşı Sok. No:16 K:5 Beyoğlu İstanbul
- MÜYORBİR Müzik Yorumcuları Meslek Birliği
Büyükdere Cad. Arzu Han No:99 D:8-9 Mecidiyeköy
Şişli İstanbul

E. DOSYA KONUSU: MÜYAP, MESAM, MSG ve MÜYORBİR'in 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamında rakiplerinin faaliyetini zorlaştırdığı iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikayet dilekçelerinde özetle,

- 40
- MÜYA-BİR'in 22.8.2006 tarih ve 135787 no'lu Bakanlık oluru ile kurulmuş ve bünyesinde 52 müzik yapımcısı bulunduran bir meslek birliği olduğu,
  - Müzik sektöründe MÜYAP, MESAM, MSG, MÜYORBİR ve kendileri dahil olmak üzere halihazırda beş adet meslek birliği bulunduğu,
  - Bu meslek birliklerinden MÜYAP, MESAM, MSG ve MÜYORBİR'in ortak lisanslama yapmak üzere bir protokol imzaladıkları,

- Sözü edilen meslek birliklerinin anlaşma yapmak için gittikleri kullanıcı kurum ve kuruluşlarda kendileriyle sözleşme yaptıkları takdirde başka bir meslek birliği ile sözleşme yapmalarına gerek kalmayacağını söyledikleri,
- 50 - Bu meslek birliklerinin kullanıcılara MÜYA-BİR'in üye sayısının az olduğunu, repertuarının pek fazla kullanılmadığını, popüler sanatçıların olmadığını söyledikleri ve KRAL TV yöneticilerine 2008'de MÜYA-BİR de ortak lisanslama protokolüne katılacağından onunla ayrıca bir sözleşme yapılmasına gerek olmadığını iddia ettikleri,
- Türkiye Otelciler Federasyonu (TROFED) ve Türkiye Turizm ve Otelciler Birliği (TROB) yöneticileriyle yapılan toplantılarda bu kuruluşların kendilerinden ücret tarifelerini isteyip daha sonra diğer meslek birlikleriyle anlaşma yaptıkları, kendileriyle anlaşma yapmadıkları,
- 60 - Radyo Televizyon Yayıncıları Meslek Birliği'nin (RATEM) kendileriyle anlaşma yapmaya yanaşmadığını, RATEM'e karşı açmış oldukları davalardan henüz hiçbir ceza kararı çıkmaması sebebiyle bu birliğin anlaşma yapmaktan imtina ettiği,
- TV8'in repertuarlarını kullanmadığı gerekçesiyle anlaşma yapmaktan kaçındığı ancak repertuarın kullanıldığının tespiti üzerine dava açılınca anlaşmaya karar verdikleri,
- Kullanıcılarla anlaşma yapma konusunda bu tür sorunlarla karşılaştıkları ve MÜYAP, MESAM, MSG ve MÜYORBİR'in söz edilen davranışlarının haksız rekabet yapmak anlamına geldiği

İfade edilerek bahsi geçen protokol ve eylemler hakkında 4054 sayılı Kanun kapsamında gerekli hukuki işlemlerin yapılması talep edilmektedir.

70 **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 15.11.2007 tarih, 7588 sayı ve 3.12.2007 tarih, 7953 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 13.12.2007 tarih ve 2007-2-216/İİ-07-FGA sayılı İlk İnceleme Raporu, 17.12.2007 tarih ve REK.0.06.00.00-110/356 sayılı Başkanlık önergesi ile Kurul'un 07-92 sayılı toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; şikayet konusu ile ilgili olarak, 4054 sayılı Kanun kapsamında bir önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı ifade edilmiştir.

I. YAPILAN İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Müzik Meslek Birlikleri

80 Müzik meslek birlikleri, Fikir ve Sanat Eserleri Hakkında Kanun'un (FSEK) 42. maddesi ve Fikir ve Sanat Eseri Sahipleri ile Bağlantılı Hak Sahipleri Meslek Birlikleri ve Federasyonları Hakkında Tüzük'ün (Tüzük) 7. maddesi uyarınca kurulmaktadır. Birliklerin temel amacı, eser sahiplerinin ortak çıkarlarını korumak, FSEK ile tanınmış hakların idaresi ve takibi ile alınacak tazminat ve telif ücretlerinin tahsilini ve hak sahiplerine dağıtımını sağlamaktır. FSEK'in anılan maddesi uyarınca aynı alanda birden çok meslek birliği kurulabilmektedir.

90 Türkiye'de halihazırda eser sahipliği alanında Türkiye Müzik Eseri Sahipleri Meslek Birliği (MESAM) ile Müzik Eseri Sahipleri Grubu Meslek Birliği (MSG), fonogram yapımcılığı alanında şikayetçi MÜYA-BİR ile Bağlantılı Hak Sahibi Fonogram Yapımcıları Meslek Birliği (MÜYAP) ve müzik eseri yorumcuları alanında Müzik Yorumcuları Meslek Birliği (MÜYORBİR) isimli meslek birlikleri faaliyet göstermektedir. Birliklerin üyeleri, müzik eseri üreterek bunların yapım şirketlerine ve yayımcı şirketlere satılması veya kullanım hakkının verilmesiyle işgal eden gerçek kişi eser

sahiplerinden, eserleri fonograma kaydederek bunların satış ve pazarlamasıyla uğraşan yapım şirketlerinden ve müzik eserlerini belirli bir ücret karşılığında yorumlayan icracı ses ve saz sanatçılardan oluşmaktadır. Bu kişi ve kuruluşlar 4054 sayılı Kanun'un 3. maddesi uyarınca teşebbüs kavramı kapsamındadır ve bunların belirli amaçlara ulaşmak için oluşturdukları birlikler de aynı hüküm uyarınca teşebbüs birliği sayılmaktadır.

100 I.2. Şikayete Konu Protokol Hakkında Değerlendirme

FSEK'nin 42/A maddesinin dördüncü fıkrasında, aynı alanda ve/veya sektörde faaliyet gösteren birliklerin tarife tespitinde, sözleşme yapılmasında ve bu Kanunun uygulanması ile ilgili diğer iş ve işlemlerde birlikte hareket edebilecekleri hususu düzenlenmektedir. Bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan Eser, İcra, Yapım ve Yayınların Kullanılması ve/veya İletilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in (Yönetmelik) 9. ve 10. maddelerinde de meslek birliklerinin ortak tarifeleri belirleme usulü ve telif yükümlüleri ile yapılan sözleşmelere ilişkin esaslar belirlenmektedir.

110 MÜYAP, MESAM, MSG ve MÜYORBİR, FSEK ile tanınan söz konusu ortak tarife belirleme ve sözleşme yapma haklarını kullanarak "Meslek Birlikleri Ortak Hareket Protokolü" (Ortak Hareket Protokolü) isimli bir protokol imzalamışlardır. Tarafların bildirimini üzerine bahsi geçen Protokole Rekabet Kurulu'nun 20.06.2007 tarih ve 07-53/617-206 sayılı kararı ile bireysel muafiyet tanınmıştır. Şikayete ek "Meslek Birlikleri Üyelik ve Lisanslama Ortak Uygulama Protokolü" (Ortak Uygulama Protokolü) isimli anlaşmanın ise bahsi geçen Ortak Hareket Protokolü'ne dayanılarak çıkarılan ve onun eki mahiyetinde bulunan bir anlaşma olduğu anlaşılmıştır. Protokolün konusu 2. maddesinde "*meslek birliklerinin yetki belgesi ile üyelerinin haklarının koruma süre ve kapsamlarını, lisanslama yöntem ve koşullarını uyumlaştırmasına ilişkin uygulama esasları*" olarak belirlenmiştir.

120 Yapılan incelemede, Ortak Uygulama Protokolü'nün dayanak alınan Ortak Hareket Protokolü'ne paralel olarak düzenlendiği ve re'sen bir muafiyet incelemesini gerektirmediği anlaşılmıştır.

I.3. Şikayete Konu Eylemler Hakkında Değerlendirme

Başvuruda şikayet edilen eylemlerin bir kısmının, MÜYA-BİR dışında kalan ve Ortak Hareket Protokolü'nün tarafı olan meslek birliklerinin telif yükümlüsü radyo-televizyon kuruluşları ile alışveriş merkezi, otel gibi müzik yayımı yapılan mahallere MÜYA-BİR hakkında asılsız iddialar ileri sürmelerine, diğer kısmının ise, telif yükümlüsü kişi ve kuruluşların çeşitli sebeplerle MÜYA-BİR'le sözleşme yapmaktan imtina etmelerine ilişkin olduğu görülmüştür.

130 Birinci gruptaki eylemler, MÜYAP, MESAM, MSG ve MÜYORBİR tarafından müzik eserlerini kullanan kişi ve kuruluşlara yöneltilen, MÜYA-BİR'e üye yapımcıların yaptıkları albümlerin repertuarının pek fazla kullanılmadığı, popüler sanatçıları içermediği yönündeki iddialar ile gerçeği yansıtmayacak şekilde MÜYA-BİR'in 2008'de Ortak Hareket Protokolü'ne dahil olacağı, dolayısıyla MÜYA-BİR'le ayrıca bir kullanım sözleşmesi yapmalarına gerek bulunmadığı yönündeki ifadelerden oluşmaktadır. Söz konusu eylemlerin, Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) 56. maddesi vd. ile düzenlenen, aldatici hareket veya hüsnüniyet kaidelerine aykırı sair suretlerle iktisadi rekabetin her türlü suiistimali olarak tanımlanan haksız rekabet hallerine girdiği görülmektedir. Haksız rekabet kapsamındaki hareketlere örnek olarak TTK'nın 57. maddesinin birinci bendinde "*başkalarını veya onların emtiasını, iş mahsullerini, faaliyetlerini yahut ticari işlerini yanlış veya lüzumsuz yere incitici beyanlarla kötülemek*" ve üçüncü bendinde ise "*kendi şahsi durumu, emtiası, iş mahsulleri, ticari faaliyeti veya ticari işleri hakkında*

140

yanlış veya yanıltıcı malumat vermek” hususları belirtilmiştir. Bu tür kötölemeler ve yanıltıcı bilgilerle rakiplerin ticari itibarı ve ilişkilerine zarar verenler aleyhine TTK'nın söz konusu hükmüne dayanılarak hukuk mahkemelerinde bu davranışların durdurulması ve oluşan zararın tazmini talebiyle dava açılması olanağı bulunmaktadır.

Diğer taraftan, rakip teşebbüsleri, bunların ticari faaliyetlerini, mal ve hizmetlerini yanlış veya lüzumsuz yere kötölemek eylemlerinin ilgili pazarda pazar koşullarını tek taraflı olarak belirleyebilme gücüne sahip teşebbüs/teşebbüsler veya teşebbüs birlikleri tarafından gerçekleştirilmesi, tek başına, konunun ayrıca 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi çerçevesinde ele alınabilmesini mümkün kılmamaktadır. Bu doğrultuda şikayette, diğer meslek birliklerinin kötöleme ve gerçeğe aykırı beyanda bulunma dışında kalan ve 4054 sayılı Kanun'un 4. ve/veya 6. maddesi kapsamında incelenmeyi gerektirecek davranışlarla MÜYA-BİR'in faaliyetlerini engellediği veya zorlaştırdığına dair ayrıca bir bilgiye yer verilmemiştir.

Şikayeteki ikinci grup eylemler, yayımcı kuruluş ve mahallerin MÜYA-BİR ile anlaşma yapmaktan imtina etmeleri ile ilgilidir. Başvuruda bunlara örnek olarak, RATEM'in süregelen davalardan herhangi bir ceza alınmamasına dayanarak MÜYA-BİR ile anlaşma yapmak istememesi, TROFED ve TROB'un MÜYA-BİR'in fiyat tarifesini aldıktan sonra hiçbir gerekçe göstermeksizin anlaşma yapmaktan vazgeçmesi ve TV8'in MÜYA-BİR'e üye yapımcıların eserlerini kullanmadığını iddia ederek anlaşma yapmaktan kaçınması, ancak kullanımın tespiti üzerine hakkında dava açılınca anlaşmaya karar vermesinden oluşmaktadır.

Esasen, bir müzik eserinin yayımcı kuruluşlar ya da alışveriş merkezi, oteller gibi mahaller tarafından kullanılması halinde eser sahibi ve bağlantılı hak sahibi kişilere belirli bir telif ücretinin ödenmesi FSEK'in ilgili hükümleri gereği kanuni bir yükümlülüktür. Dolayısıyla, eserleri kullanan kişi ve kuruluşlar, kullandıkları eserlerin bağlantılı hak sahibi olan fonogram yapımcısı şirketlerle de, dolayısıyla gerektiğinde MÜYA-BİR'le de, anlaşma yapmak ve gerekli ücreti ödemek zorundadırlar. Anlaşma yapmaktan ve ücret ödemekten kaçınılması FSEK'ten kaynaklanan hak ve yükümlülüklerin ihlali anlamına gelmektedir. Bu sebeple, MÜYA-BİR'in kullanılan eserlerinden doğan haklarının hukuk mahkemeleri nezdinde dava yoluyla korunması, böylece ilgili ücretlerin tahsil edilmesi ve sair zararın tazmin edilmesi mümkündür. Bununla birlikte, MÜYA-BİR tarafından kullanıcı kişi ve kuruluşlar hakkında ileri sürülen yukarıdaki olaylar hakkında 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılması imkanı bulunmamaktadır.

Bu çerçevede, şikayetle ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında önaraştırma ya da soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı kanaatine ulaşılmıştır. Diğer taraftan, yaptıkları Ortak Hareket Protokolü'ne Rekabet Kurulu tarafından bireysel muafiyet tanınmış olan meslek birliklerinin, bu Protokol vasıtasıyla elde ettikleri gücü de kullanarak, 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddeleriyle yasaklanan anlaşma, karar ve davranışlarla sektördeki diğer meslek birliklerini dışlamaları, bunların faaliyetlerini zorlaştırmaları veya engellemeleri ve/veya söz konusu muafiyet kararında yer verilen;

- “- *Eserlerin yayıncı kuruluşların gelirleriyle orantılı olarak fiyatlandırılması,*
- *Yayımcıların kullandıkları eser başına fiyatların belirlenmesi ve kullanmadıkları eserler için ödeme yapmaya zorlanmaması,*
- *Müşteriler arasında ayrımcılık yapılmaması,*
- *Belli bir müzik eserinin alınmasının başka eserlerin de alınması şartına bağlanmaması”*

190 koşullarına aykırı kararlar almaları ve/veya eylemlerde bulunmaları halinde, her zaman bireysel muafiyet kararının geri alınarak taraflar hakkında soruşturma açılması olasılığı bulunmaktadır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; dosya konusu Şikayet ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığına, Őikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.